

Koncepcja Smart Village dla Wsi Wólka Kolczyńska

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Koncepcja Smart Village opracowana przez Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce Kolczyńskiej "Wólczanki", współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Grant realizowany jest w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność wdrażanej przez Lokalną Grupę Działania „Owocowy Szlak”

MAJ 2024

SPIS TREŚCI

<u>WSTĘP</u>	2
<u>ROZDZIAŁ I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU</u>	2
1.1. <u>Główne cechy obszaru</u>	2
1.1.1. <u>Położenie oraz ogólne informacje</u>	2
1.1.2. <u>Historia wsi Wólka Koleczyńska</u>	3
1.1.3. <u>Struktura demograficzna i społeczna</u>	6
1.1.4. <u>Walory przyrodnicze</u>	10
1.1.5. <u>Infrastruktura</u>	12
1.1.6. <u>Aktywność mieszkańców</u>	16
1.2. <u>Potencjał organizacyjny wsi</u>	19
2.2.1. <u>Zasoby ludzkie</u>	19
2.2.2. <u>Partnerstwa</u>	20
2.2.3. <u>Podział zadań w opracowaniu i wdrażaniu koncepcji</u>	21
<u>ROZDZIAŁ II PARTYCYPACYJNY CHARAKTER PROCESU TWORZENIA I WDRAŻANIA KOCEPCJI</u>	22
2.1. <u>Udział społeczności lokalnej w opracowaniu koncepcji</u>	22
2.2. <u>Plan włączenia społeczności we wdrażanie koncepcji</u>	24
<u>ROZDZIAŁ III ANALIZA OBSZARU WDRAŻANIA KONCEPCJI</u>	24
3.1. <u>Analiza SWOT</u>	24
3.2. <u>Główne wyzwania</u>	25
3.3. <u>Główne szanse rozwojowe</u>	26
<u>ROZDZIAŁ IV LOGIKA INTERWENCJI</u>	27

WSTĘP

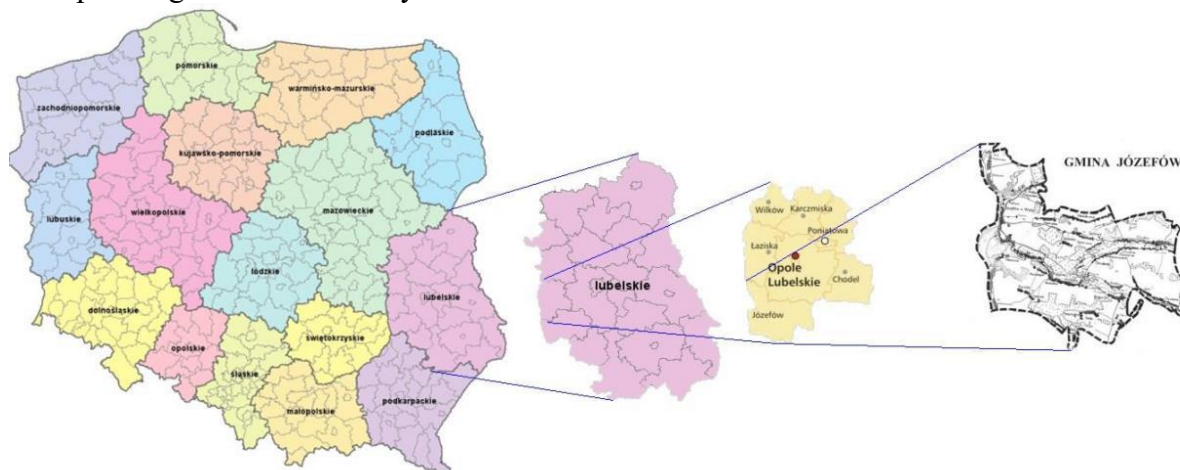
ROZDZIAŁ I

CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

1.1. Główne cechy obszaru

1.1.1. Położenie oraz ogólne informacje

Gmina Józefów nad Wisłą to gmina miejsko-wiejska od 1 stycznia 2018r., kiedy to Józefów nad Wisłą – siedziba gminy, odzyskał prawa miejskie po 150 latach. Powierzchnia Gminy Józefów nad Wisłą wynosi 141, 6 km² i zajmuje 17,6% powierzchni powiatu opolskiego (województwo lubelskie). Wisła jest naturalną, zachodnią granicą Gminy Józefów nad Wisłą. Pozostała część granicy Gminy łączy się, poczynając od północy, z Gminą Łaziska, Gminą Opole Lubelskie, Gminą Urzędów, Gminą Dzierzkowice, kończąc na południu, z Gminą Annopol. Ok. 90 % obszaru gminy znajduje się w obrębie subregionu zwanego Wzniesieniami Urzędowskimi. Zachodnia część gminy jest zaliczana do tzw. Małopolskiego Przełomu Wisły.

Istotnym elementem krajobrazu dla mieszkańców Gminy Józefów nad Wisłą jest rzeka Wisła. Szczególnym atrybutem tego obszaru są także Kaliszańskie Kamieniołomy, Gminne Centrum Kultury w Józefowie nad Wisłą oraz obiekty sakralne. Kaliszańskie Kamieniołomy traktowane są jako jedno z najpiękniejszych miejsc gminy Józefów nad Wisłą, tak więc z roku na rok miejsce to odwiedza coraz więcej turystów, co sprawia, że w przeciągu kilku lat mogą stać się jednym z produktów atrakcyjnych turystycznie na tle całego kraju.

Wieś Wólka Kolczyńska to miejscowość leżąca w gminie Józefów nad Wisłą. Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku liczba ludności we wsi Wólka Kolczyńska to 192 z czego 45,8% mieszkańców stanowią kobiety, a 54,2% ludności to mężczyźni. Miejscowość zamieszkuje 3,2% mieszkańców gminy na obszarze 503ha. Identyfikator miejscowości Wólka Kolczyńska w systemie SIMC to 0382415, a współrzędne GPS wsi Wólka Kolczyńska to (21.863333, 51.066389).

Wieś Wólka Kolczyńska stanowi jedno z 34 sołectw w Gminie Józefów nad Wisłą. Leży na wschodzie Polski w powiecie opolskim. Położona jest przy drodze wojewódzkiej nr 824 w odległości 13 km od Opola Lubelskiego. Cały teren Wólki Kolczyńskiej od 1990r. przynależy do Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego.

1.1.2. Historia wsi Wólka Kolczyńska

Pierwsze wzmianki na temat wsi Wólka Kolczyńska pochodzą z roku 1446, kiedy to jej właścicielami byli Anna i Mikołaj Morawcowie herbu Powął. W dalszym okresie do XVIII w. przekazy źródłowe ograniczają się do informacji, iż Wólka Kolczyńska przynależała do folwarku Kolczyn. Właścicielami tegoż folwarku od 1446r. do lat 30-tych XVI w. byli Andrzej a później Jakub Morawcowie.

W okresie 1531-1533r. folwark Kolczyn wszedł w skład dóbr Klucza Rybitwy, jednak nie ustalono czy miało to związek ze zmianą właściciela. Kolczyn wraz z przyległościami, czyli z Wólką Kolczyńską, w II poł. XVI w. stanowił własność Ossolińskich, których obecność na tym terenie potwierdzono w 1610r., przez ponad 100 letni okres. Niewykluczone, że wraz z Ossolińskimi przybyli na ten teren kalwini. Zamienili oni z Prokopem Hieronimem, Jakubem i Mikołajem Ossolińskim kościół w Rybitwach na zbór kalwiński.

Wskutek małżeńskich koligacji w połowie XVIII wieku właścicielami dóbr zostają Lubomirscy na okres pięćdziesięciu w latach 40. W tym okresie właścicielami Klucza Józefowskiego byli Jan i Stanisław Poniatowscy, jednak nie wiadomo kiedy i w jakich okolicznościach Poniatowscy zostali właścicielami Klucza Józefowskiego.

Wólka Kolczyńska podczas tzw. Wojny Północnej na początku XVIII w. była miejscem postoju wojsk koronnych. Rzewuscy na początku XIX w. odziedziczyli spadek w postaci dóbr opolskich, jednak po 20 latach sprzedają ich część byłemu generałowi Wojsk Polskich hrabiemu Niesiołowskiemu. Część ta, poprzez uprawomocnione założenie księgi wieczystej, od tej pory stanowi odrębną jednostkę ziemską pod nazwą Dobra Klucza Józefów.

Począwszy od połowy XIX w. w drodze spadku i wykupu dobra Józefowskie przechodzą w ręce Dolińskich, którzy władali Wólką Kolczyńską do czasu uwłaszczenia chłopów w 1864r. Działania I wojny światowej tj. kilka potyczek pomiędzy patrolami wojsk rosyjskich i austriackich nie spowodowały we wsi żadnych większych szkód. Do roku 1922 rodzice prywatnie wynajmowali nauczycieli dla swoich dzieci, a lekcje odbywały się w prywatnych izbach. Dopiero od roku szkolnego 1922 (23) we wsi działa dwuklasowa Szkoła Podstawowa (jedna klasa dla dzieci umiejących czytać, druga dla nauki czytania).

W roku 1931, kiedy to utwardzono drogę Opole Lubelskie – Józefów nad Wisłą, przez wieś Wólkę Kolczyńską zaczął kursować autobus na trasie Lublin – Puławy. W 1930r. założono we wsi Stronictwo Ludowe do którego należało 4 lub 5 gospodarzy, a w 1933r. ZMW „Wici”. Założycielem i opiekunem „Wici” był nauczyciel Bronisław Dziudka.

W okolicy Józefowa 14 września 1939r. dotarły działania II wojny światowej, kiedy Niemcy uchwycili przyczółek na prawym brzegu Wisły. Mieszkańcy podczas tej wojny czynnie działali w ruchu oporu. Inf. Jan Wach 6 stycznia 1941r. został członkiem Z.W.Z. a następnie A.K. Do 1943r. w szeregach A.K. było 9 mieszkańców Wólki Kolczyńskiej. W 1943r. część mieszkańców wsi (głównie młodzież) wstąpiła w szeregi PPR i B.Ch. Jedyną większą akcją zbrojną na tym terenie, kiedy zginęło kilkunastu partyzantów, było przeprowadzenie w lipcu 1944r. przez A.K. akcję likwidacji posterunku żandarmerii i Własowców w Kluczkowicach. Akcji dokonała drużyna Stanisława Bigosa ps. Pirat.

Z niemieckiego baraku z Łazisk w 1948r. w Wólce Kolczyńskiej postawiono szkołę. W 1956r. natomiast, zmieniono większość dachów ze strzechy na ogniotrwałe w ramach akcji „zmieniamy oblicze wsi lubelskiej”. W 1959r. Jan Wach – mieszkaniec Wólki Kolczyńskiej, założył O.S.P.

Pod koniec lat 60-tych wieś została zelektryfikowana, a na początku lat 70-tych dokonano komasacji gruntów. W 1978r. do nowopowstałego budynku remizy przeniesiono sklep, który od 1950r. mieścił się w mieszkaniu prywatnym, a w 1980 zakończono budowę Sali widowiskowej przy tejże remizie O.S.P.

Pierwsza wzmianka na temat rozwoju demograficznego i terytorialnego wsi pochodzi z 1684r. Mówi ona, że poddani ze wsi Woli Judaszowskiej oddali podymne z dymów 4, od ogrodników 2. Było tu więc w tym czasie 6 domów co mogło się równać ok. 48 osobom.

Następne dane pochodzą z 1787r. Wólka Kolczyńska liczyła wtedy 75 katolików i 6 Żydów co daje ok. 10 domów. Sześć lat później znajduje się tu 9 gospodarstw w tym 6 półlanników i 3 komorników. Półlannicy odrabiali 3 dni pańszczyzny ciąglej, komornicy 1 dzień w tygodniu. Półlannicy posiadali w sumie 7 wołów i 5 koni. Chłopi posiadali ok. 130,5 morgi ziemi. W 1827r. we wsi było 11 domów i 76 mieszkańców. Dane dotyczące powierzchni gruntów wsi pochodzą z 1866r., kiedy na mocy ukazu o uwłaszczeniu, chłopi ze wsi Wólka Kolczyńska otrzymali 271 morgów i 250 prętów ziemi. W tym 23 morgi 65 prętów pod zabudowę z ogrodami, 206 morgów 26 prętów ziemi ornej, 12 morgów 42 pręty łąk, 11 morgów 235 prętów ugorów, 18 morgów 182 pręty nieużytków. Największe gospodarstwo posiadało 22 morgi 27 prętów, najmniejsze 8 morgów 203 pręty. Ziemię tę otrzymało 14 chłopów. Przyjmując 7 osób na 1 dom liczba mieszkańców wynosiła ok. 98 osób. Pod koniec I dekady XX w. wieś liczyła 28 domów i 197 mieszkańców a powierzchnia gruntów wynosiła 256 d.Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej sporządzony wg danych z 30 września 1921r. podaje dla Wólki Kolczyńskiej 58 domów plus 1 inne oraz 368 mieszkańców.

Obecnie wieś liczy 71 domów i 286 mieszkańców, powierzchnia zaś wynosi 443,82 ha. Do poł. XIX w. rozwój demograficzny wsi Wólka Kolczyńska był bardzo znikomy. Natomiast w okresie 55 lat po uwłaszczeniu, liczba domów wzrosła ponad czterokrotnie a mieszkańców ponad 3,5 krotnie. Nastąpił też wzrost powierzchni gruntów rolnych. Prawdopodobnie w skutek rozparcelowania, z powodu zadłużenia, części folwarków Kolczyn i Nietrzeba. W okresie pomiędzy 1921 a 1984r. we wsi Wólka Kolczyńska wzrosła liczba domów o 13 a liczba mieszkańców zmalała. Znacznie zwiększył się również areal gruntów należących do wsi. Zwiększenie powierzchni gruntów należy wiązać z częściową parcelacją dóbr józefowskich w 1936r. i reformą rolną po II wojnie światowej. Zmniejszenie się liczby mieszkańców związane jest z trwającym do dziś procesem ucieczki ludności ze wsi do miast.

Podział administracyjny wsi Wólka Kolczyńska obrazuje poniższa tabela:

Rok	Kraj/dzielnica
Do 1474r.	Księstwo Sandomierskie, starostwo lubelskie, powiat urzędowski
1474 – 1795	Województwo lubelskie, powiat urzędowski
1796 – 1803	Galicja Zachodnia cyrkuł Józefowski
1803 – 1805	Galicja Zachodnia cyrkuł lubelski
1809 – 1815	Księstwo Warszawskie, departament lubelskie, powiat kazimierski
1815 – 1830	Królestwo Polskie, województwo lubelskie, obwód lubelski, powiat kazimierski
1830 – 1867	Gubernia Lubelska, powiat lubelski
1867 – 1915	Gubernia Lubelska, powiat nowoaleksandryjski, gmina Rybitwy (z siedzibą w Józefowie)
1915 – 1918	Administracja General-Gubernatorstwa, powiat Puławy, gmina Rybitwy
1918 – 1939	Województwo lubelskie, powiat Puławy, gmina Rybitwy
1939 – 1944	Dystrykt lubelski, powiat Puławy
1944 – 1954	Województwo lubelskie, powiat Puławy, gmina Rybitwy
1954 – 1975	Województwo lubelskie, powiat Opole Lubelskie, gromada Józefów
Od 1975 r.	Województwo lubelskie, gmina Józefów

Zestawienie właścicieli wsi Wólka Kolczyńska obrazuje tabela:

Rok	Kraj/dzielnica
1436	dobra stanowiły własność szlachecką Stefana herbu Sokola
1446	nad Wisłą w powiecie Urzędowskim pojawili się Morawcowie herbu Powąła, a to dzięki małżeństwu Mikołaja Morawca z Anną dziedziczką Kolczyna, Woli Kolczyńskiej, Opoczna, Ostrowa i Rybitw
1468	dobra macierzyste Doroty żony Absolma Balickiego z Rabieszyc
1461 – 1493	własność Andrzeja Morawca herbu Powąła
1501 – 1515	własność Jakuba Morawca, chorążego ziemi lubelskiej w latach 1510-1514 starosty lubelskiego
1531 – 1533	Kolczyn a prawdopodobnie i Wólka Kolczyńska wchodzi w skład dóbr Klucza Rybitwy. Brak danych o właścicielach
Lata 70-te XVI w	właścicielami Rybitw i prawdopodobnie Kolczyna z Wólką zostali Ossolińscy Hieronim Ossoliński herbu Topór, opat kopczywnicki, sekretarz królewski, uzyskał po bracie Jakubie część dochodów z 9 wsi:
1610	Nieszawy, Basoni, Rybitw, Woli Borowej, Kolczyna, Opoczna, Kaliszan, Ostrowa i Woli Kolczyńskiej; prawdopodobnie w okresie późniejszym został właścicielem tych wsi i zapisał je przed śmiercią dzieciom swego brata Prokopa
1626	własność dziedziczna bratanków Hieronima Ossolińskiego
1688	dobra wraz z Kolczynem i Wólką stanowią własność Andrzeja Potockiego kasztelana Krakowskiego
1748	właścicielem dóbr jest Józef Potocki wojewoda poznański
1749	w wyniku małżeństwa Zofii z Krasieńskich Tarłowej z Antonim Lubomirskim dobra Opolskie (w tym Kolczyn i Wólka) przechodzą do Lubomirskich
1776	dobra opolskie odkupił od Antoniego Lubomirskiego Aleksander Lubomirski (kasztelan kijowski)
1791	12 września 1791r. Książę Stanisław Poniatowski sprzedał księciu Aleksandrowi Lubomirskiemu dobra Józefów m.in. Kolczyn z przyległościami
1806	dobra opolskie przechodzą na własność Rozalii z książąt Lubomirskich, po zmarłym ojcu Aleksandrze zamężnej z hrabią Wacławem Rzewuskim
1825	były generał wojsk polskich hrabia Ksawery Niesiołowski odkupił dobra Klucza

	Józefowskiego od Aleksandry, Franciszki, Teofili, Rozalii z Lubomirskich hrabiny Rzewuskiej
1845	dobra ziemskie Klucza Józefów odziedziczyły po połowie córki hrabiego Niesiołowskiego Idalia żona Emila Dolińskiego i Wanda żona Artura de Choiseul Gouffier. Brak danych w której części znalazła się Wólka Kolczyńska
1846	część dóbr należących do Wandy de Choiseul Gouffier wykupił Emil Doliński
1858	po Idali Dolińskiej dobra odziedziczyły jej córki Wanda i Maria
1866	na podstawie ukazi carskiego z 1864r. z dóbr Wandy oraz Marii Dolińskich 14 włościanom Wólki Kolczyńskiej nadano ziemię

1.1.3. Struktura demograficzna i społeczna

Powiat opolski ma 58044 mieszkańców, z czego 51,2% stanowią kobiety, a 48,8% mężczyźni. W latach 2022-2021 liczba mieszkańców zmalała o 9,0%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,8 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy powiatu opolskiego zawarli w 2021 roku 258 małżeństw, co odpowiada 4,4 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości województwa lubelskiego jak też całej Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,3 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 37,5% mieszkańców powiatu opolskiego jest stanu wolnego, 57,8% żyje w małżeństwie, 2,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 11,4% to wdowy/wdowcy.

Powiat opolski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -497. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -8.52 na 1000 mieszkańców powiatu opolskiego. W 2021 roku urodziło się 439 dzieci, w tym 49,9% dziewczynek i 50,1% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do zgonów wynosi 0,47 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnik dynamiki demograficznej dla całego kraju.

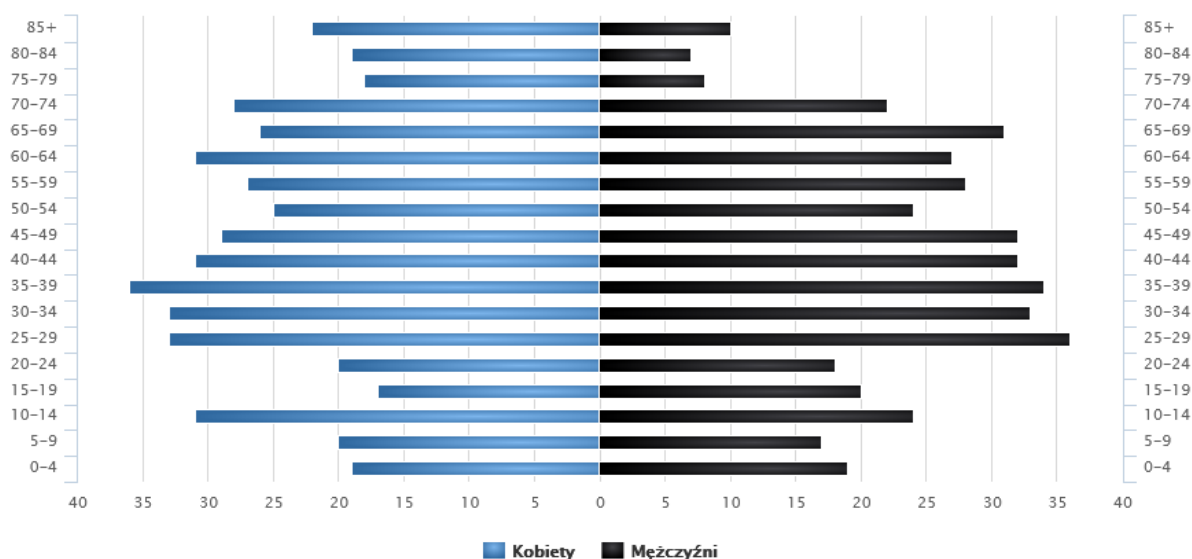
W 2021 roku zarejestrowano 497 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 697 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu opolskiego -200. W tym samym roku 6 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 10 wymeldowań za granicę – daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -4.

59,5% mieszkańców powiatu opolskiego jest w wieku produkcyjnym, 16,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Gmina Józefów nad Wisłą ma 6 354 mieszkańców, z czego 50,9% stanowią kobiety, a 49,1% mężczyźni. W latach 2018-2021 liczba mieszkańców zmalała o 3,6%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,0 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Piramida wieku mieszkańców Józefów nad Wisłą, 2021

(Źródło: GUS)

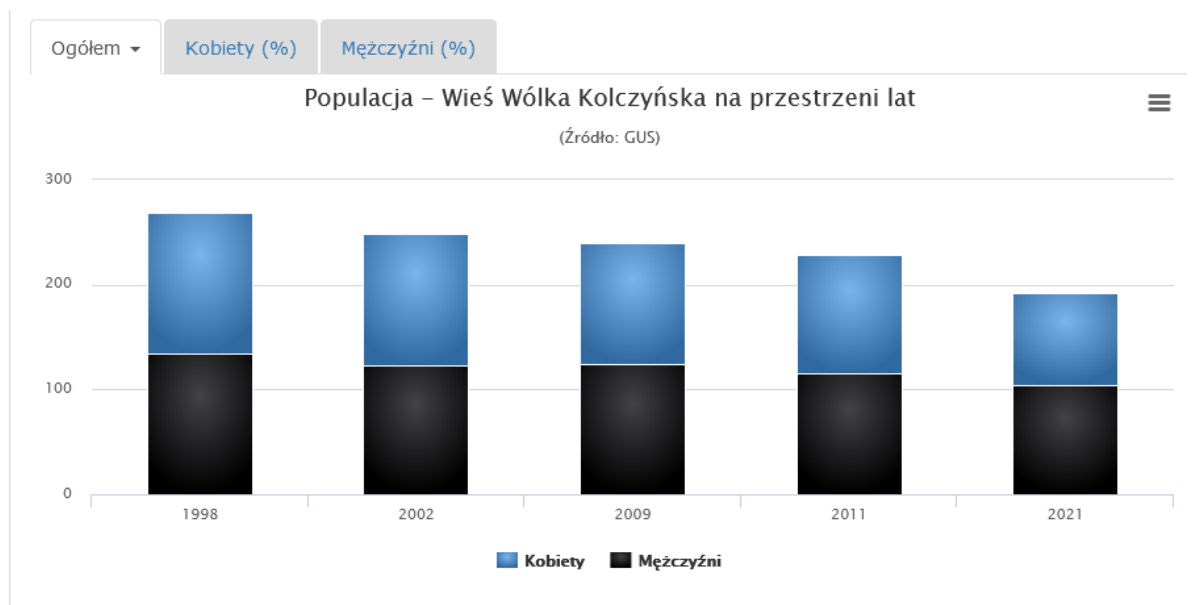
Mieszkańcy gminy Józefów nad Wisłą zawarli w 2021 roku 31 małżeństw, co odpowiada 4,8 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,3 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,5% mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą jest stanu wolnego, 57,8% żyje w małżeństwie, 2,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 11,2% to wdowy/wdowcy. Gmina Józefów nad Wisłą ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -76. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -11,84 na 1000 mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą. W 2021 roku urodziło się 50 dzieci, w tym 54,0% dziewczynek i 46,0% chłopców.

Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,47 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 47,9% zgonów w gminie Józefów nad Wisłą spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 15,6% zgonów w gminie Józefów nad Wisłą były nowotwory, a 3,0% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Józefów nad Wisłą przypada 19.63 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

W 2021 roku zarejestrowano 32 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 53 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Józefów nad Wisłą -21. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowań za granicę – daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -1. 58,6% mieszkańców gminy Józefów nad Wisłą jest w wieku produkcyjnym, 16,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 25,0% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wieś Wólka Kolczyńska ma 192 mieszkańców, z czego 45,8% stanowią kobiety, a 54,2% mężczyźni. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 28,4%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 85 i jest znacznie mniejszy od współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejszy od współczynnika dla całej Polski.

LICZBA I PŁEĆ MIESZKAŃCÓW WSI WÓŁKA KOLCZYŃSKA			
(Źródło: GUS, NSP 2021)			
Liczba mieszkańców			192
Kobiety	88	Mężczyźni	104
Współczynnik feminizacji (Na każdych 100 mężczyzn przypada 85 kobiet)	85	Współczynnik maskulinizacji (Na każde 100 kobiet przypada 118 mężczyzn)	118

56,3% mieszkańców wsi Wólka Kolczyńska jest w wieku produkcyjnym, 14,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 29,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Wólka Kolczyńska 77,8 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc znacznie większy od wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz znacznie większy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

PRODUKCYJNE GRUPY WIEKU			
(Źródło: GUS, NSP 2021)			
W wieku przedprodukcyjnym (<18 lat)			14,1%
Kobiety (w wieku przedprodukcyjnym)	13,6%	Mężczyźni (w wieku przedprodukcyjnym)	14,4%
W wieku produkcyjnym			56,3%
Kobiety (18-59 lat)	47,7%	Mężczyźni (18-64 lata)	63,5%
W wieku poprodukcyjnym			29,7%
Kobiety (59+ lat)	38,6%	Mężczyźni (64+ lata)	22,1%

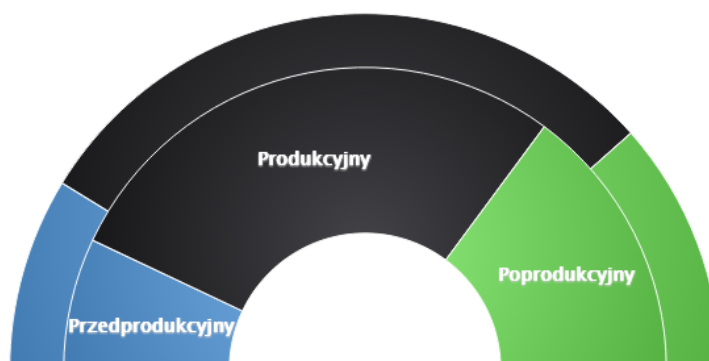
Ogółem

Kobiety

Mężczyźni

Produkcyjne grupy wieku, 2021

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, NSP 2021)

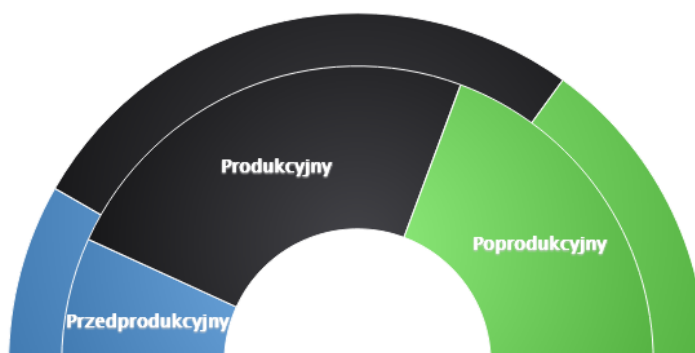
Ogółem

Kobiety

Mężczyźni

Produkcyjne grupy wieku (Kobiety), 2021

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, NSP 2021)

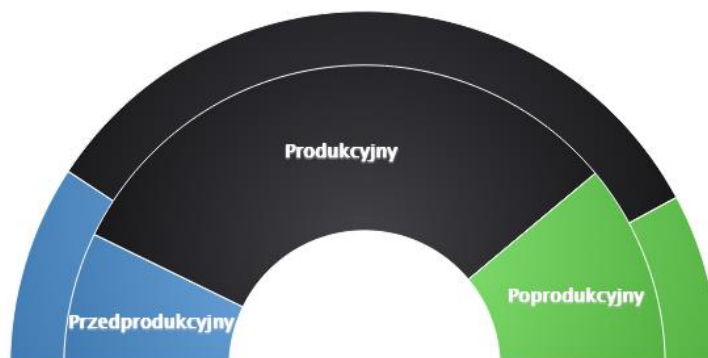
Ogółem

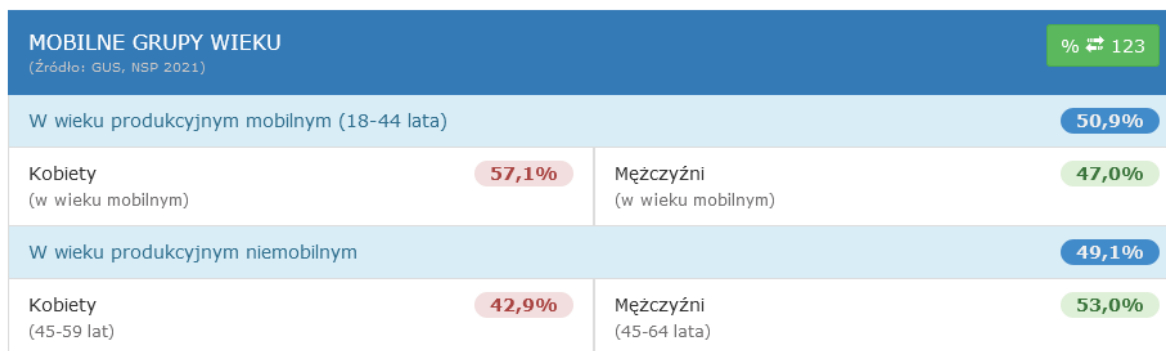
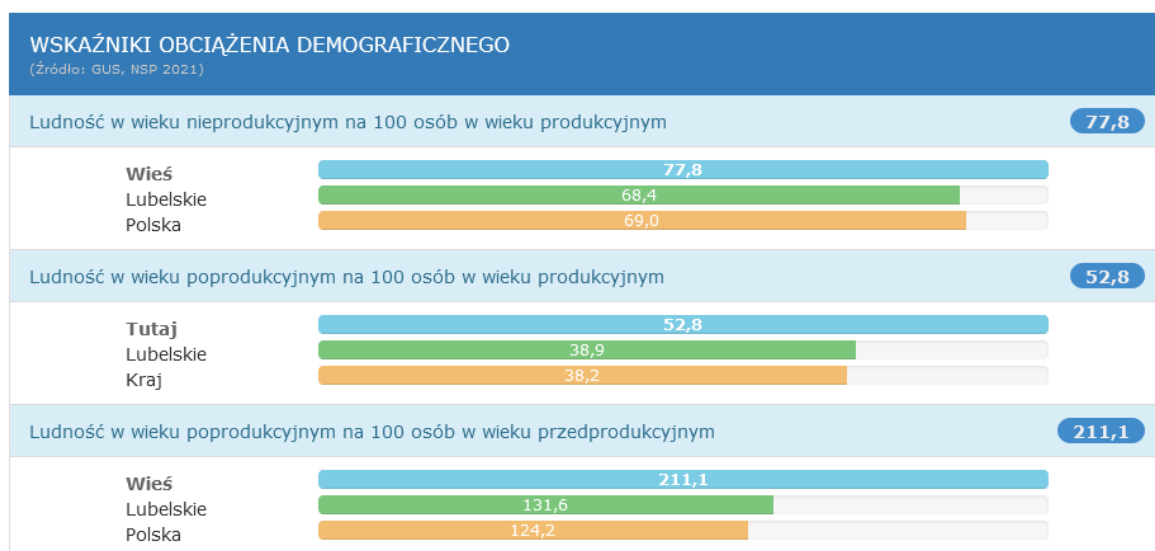
Kobiety

Mężczyźni

Produkcyjne grupy wieku (Mężczyźni), 2021

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, NSP 2021)

W 2020 roku we wsi Wólka Kolczyńska oddano do użytku 1 mieszkanie. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 5,21 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa lubelskiego oraz mniejsza od średniej dla całej Polski. 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach we wsi Wólka Kolczyńska to 4,00 i jest nieznacznie mniejsza od przeciętnej liczby izb dla województwa lubelskiego oraz większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2020 roku we wsi Wólka Kolczyńska to 144,00 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Według danych archiwalnych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 roku dotyczących instalacji techniczno-sanitarnych na 81 zamieszkałych wówczas mieszkań 72 mieszkania przyłączone były do wodociągu, 37 nieruchomości wyposażonych było w ustęp spłukiwany, 38 korzystało z centralnego ogrzewania, a 42 z pieców grzewczych. Z kanalizacji korzystały 42 budynki mieszkalne, a 0 podłączonych było do gazu sieciowego. W 2002 roku we wsi Wólka Kolczyńska było 90 gospodarstw domowych. Wśród nich dominowały gospodarstwa zamieszkałe przez jedną osobę - takich gospodarstw było 29.

1.1.4. Walory przyrodnicze

Atrakcje przyciągające turystów do Gminy Józefów nad Wisłą to malowniczo umiejscowione tereny gminy i parki krajobrazowe. Położenie gminy na wysokim, prawym brzegu Wisły, która przyjmuje tu trzy dopływy: potok Wrzelowiecki, Wyżnicę oraz Kamienną, kształtuje charakterystyczny krajobraz dla tego obszaru. Gmina Józefów nad Wisłą to teren, który przynależy do:

- Wyżyny Lubelskiej,
- Obszaru NATURA 2000,
- Obrębu węzłowego – Obszar Środkowej Wisły,
- Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego – ok. 12% terenu gminy,
- Małopolskiego Przełomu Wisły,
- Wzniesień Urzędowskich,
- Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – ok. 43% terenu gminy.

Na terenie gminy znajduje się rezerwat krajobrazowo-florystyczno-leśny „Chruślina” oraz rezerwat faunistyczny „Wyspy Kaliszańskie” w przyszłości planuje się mianować je statusem rezerwatów przyrody. W planach jest również nadanie statusu użytku ekologicznego dla kompleksu stawów w Mazanowie i stanowiska dokumentacyjnego „Piotrawin” – Kaliszańskie Kamieniołomy.

Gmina Józefów nad Wisłą ze względu na swoje centralne położenie, a także niezliczone walory faunistyczne i florystyczne, czyni ją jednym z miejsc, gdzie można znacznie rozszerzyć turystykę. Priorytetem Gminy Józefów nad Wisłą jest ochrona środowiska, jak również ocalenie i dobre wykorzystanie przyrodniczych potencjałów.

Według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (CRFOP) z dnia 30.06.2017 na obszarze wsi Wólka Kolczyńska znajduje się jedna forma ochrony przyrody – Wrzelowiecki Park Krajobrazowy. Data ustanowienia: 1990-02-26. Opis granicy: Północną granicę Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego poprowadzono od prawego brzegu Wisły północną krawędzią nieczynnego kamieniołomu znajdującego się na południe od Piotrawina. Dalej granica ma generalnie przebieg równoleżnikowy i prowadzi głównie drogami polnymi i śródleśnymi do wschodniego skraju wsi Zgoda. Na tym odcinku granica parku pokrywa się z granicą gmin Łaziska i Józefów. Od wsi Zgoda granica prowadzi lokalną utwardzoną drogą w kierunku wsi Wrzelowiec. Około 400 m przed wsią granica zmienia kierunek na północno-wschodni i prowadzi w tym kierunku przez około 700 m. Następnie zmienia kierunek na południowo-wschodni przecinając kompleks leśny na północ od Wrzelowca wzdłuż niewielkiego cieku. Po przecięciu drogi Opole Lubelskie - Józefów granica prowadzi dalej w kierunku wschodnim drogą gruntową do punktu wysokościowego 208 7 (na południe od wsi Franciszków Stary) gdzie zmienia kierunek na północny i na odcinku około 150 m prowadzi drogą utwardzoną. Następnie ponownie zmienia kierunek na wschodni przebiega droga polna a do szosy Przytyki - Wandalin. Od tego miejsca przez około 1500 m prowadzi szosa w kierunku południowym. Na skraju lasu kieruje się droga polna na południowy zachód by po 750 m skręcić na zachód w kierunku wsi Kreciszówka. Następnie po 750 m ponownie zmienia kierunek na południowo-zachodni. Dalej prowadzi drogami polnymi w stronę wsi Widły włączając zabudowania wsi Zadole w obręb parku. Od szosy Kluczkowice - Chruślina biegnie nadal w kierunku południowo-zachodnim drogami polnymi wzdłuż granicy gmin Opole Lubelskie i Józefów a do punktu wysokościowego 210 3 położonego na granicy lasu i sadów około 400 m na północ od wsi Nietrzeba. W tym miejscu opuszcza granice gmin i prowadzi dalej drogą gruntową w kierunku zachodnim do szosy Józefów - Kolczyn a następnie ta szosa do mostu na rzece Wrzelowiance i wzdłuż Wrzelowianki do brzegu Wisły. Zachodnia granice Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego wyznacza prawy brzeg Wisły. Powierzchnia: 4989.0 ha, Powierzchnia otuliny: 13625 ha.

1.1.5. Infrastruktura

POWIAT OPOLSKI - TRANSPORT I KOMUNIKACJA

(WYPADKI DROGOWE, OFIARY ŚMIERTELNE, POJAZDY SAMOCHODOWE, ŚCIEŻKI ROWEROWE, BUS-PASY, TAKSÓWKI, DROGI PUBLICZNE PRZECHODZĄCE PRZECZ POWIAT OPOLSKI I ICH KATEGORIE, PRZEBIEG DRÓG, LINIE KOLEJOWE, STACJE KOLEJOWE, PRZEBIEG LINII KOLEJOWYCH)

TRANSPORT I KOMUNIKACJA W PIGUŁCE

(Źródło: GUS, 31.XII.2021)

Według danych z 2021 roku w wyniku **17** wypadków drogowych w powiecie opolskim odnotowano **4** ofiary śmiertelne oraz **14** osób rannych. Oznacza to, że na 100 tys. ludności przypadło **29,3** wypadków (*znacznie mniej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniej od wartości dla całej Polski*) oraz **6,9** ofiar śmiertelnych (*nieznacznie więcej od wartości dla województwa i znacznie więcej od wartości dla kraju*). Natomiast na 100 tys. pojazdów przypadło odpowiednio **6,3** ofiar śmiertelnych (*znacznie mniej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniej od wartości dla całego kraju*) oraz **26,7** rannych (*znacznie mniej od wartości dla województwa i znacznie mniej od wartości dla Polski*).

W 2021 roku w powiecie opolskim zarejestrowanych było **63 651** pojazdów samochodowych oraz ciągników, w tym **40 158** samochodów osobowych (**684,1** na każdy 1000 mieszkańców - *więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz nieznacznie więcej od wartości dla całej Polski*), **8 210** samochodów ciężarowych (**148,5** - *znacznie więcej od wartości dla województwa oraz znacznie więcej od wartości dla całego kraju*), **355** autobusów (**6,0** - *znacznie więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski*), **509** ciągników siodłowych (**8,7** - *znacznie mniej od wartości dla województwa oraz znacznie mniej od wartości dla kraju*) oraz **3 465** motocykli (**59,0** - *znacznie więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od wartości dla całej Polski*).

Biorąc pod uwagę najliczniejsze przedziały dla cech zdefiniowanych poniżej:

- typowe auto osobowe ma szacunkowy wiek **22,0 lat**, ma masę całkowitą **1900 kg i więcej**, napędzane jest silnikiem o pojemności **1400-1999 cm³**, stosowane paliwo to **benzyna**.
- typowe auto ciężarowe ma szacunkowy wiek **23,7 lat**, ma ładowność **do 999 kg**, stosowane paliwo to **olej napędowy**.
- typowe auto ciężarowe ma szacunkowy wiek **23,7 lat**, ma ładowność **do 999 kg**, stosowane paliwo to **olej napędowy**.
- typowy autobus ma szacunkowy wiek **21,4 lat**, a jako paliwo stosuje **olej napędowy**.
- typowy ciągnik siodłowy ma szacunkowy wiek **17,8 lat**, a jako paliwo stosuje **olej napędowy**.
- typowy motocykl ma szacunkowy wiek **27,9 lat**.

W 2021 roku w powiecie opolskim znajdowało się **12 km** ścieżek rowerowych, **0,0 km** bus-pasów i **0** parkingów w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride). Zarejestrowano **4** wypisy z licencji na przewóz osób taksówkami oraz **4** licencje na taksówki.

Przez Wieś Wólka Kolczyńska przechodzi 1 droga publiczna zaliczana do kategorii wojewódzkiej lub wyższej. Poniżej znajduje się lista dróg wraz z ich typem i kompletnym przebiegiem (spisem miejscowości, przez które przechodzi dana trasa).

DW 824 droga wojewódzka nr 824(Annapol - Kopiec - Świeciechów - Bliskowice - Popów - Wałowice - Basonia - Józefów nad Wisłą - Kolczyn - Wólka Kolczyńska - Kluczkowice - Wrzelowiec - Ożarów Pierwszy - Ożarów Drugi - Elżbieta - Opole Lubelskie - Wola Rudzka - Kazimierzów - Głusko Duże - Karczmiska - Jaworcie - Uściąg - Skowieszyn - Bochothnica - Parchatka - Puławy - Wronów - Osiny - Żyrzyn)

WYPADKI DROGOWE W GMINIE JÓZEFÓW NAD WISŁĄ

(Źródło: Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWiK), 31.XII.2021)

Wypadek drogowy, to zdarzenie mające miejsce w ruchu lądowym, spowodowane poprzez nieumyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w tym ruchu, którego skutkiem jest śmierć jednego z uczestników lub obrażenia ciała powodujące naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwające dłużej niż 7 dni.

Wypadki drogowe
(lata 2010 - 2021)

33

Ofiary śmiertelne
(lata 2010 - 2021)

10

Ranni
(lata 2010 - 2021)

35

Lekko ranni

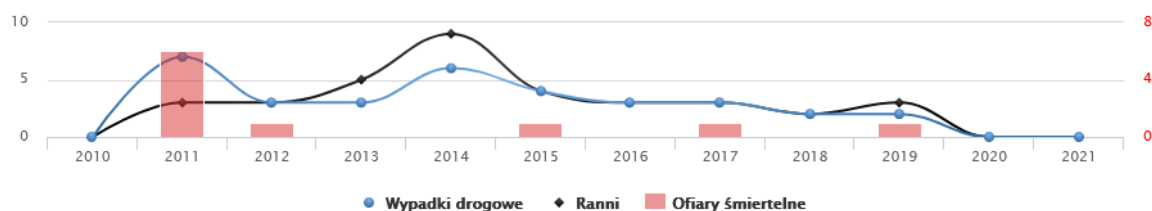
8

Ciężko ranni

27

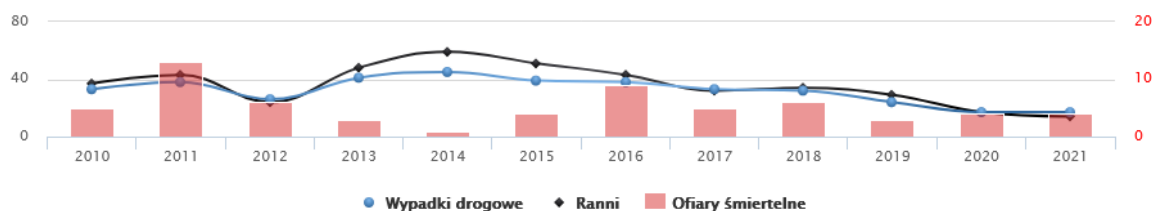
Wypadki drogowe w gminie Józefów nad Wisłą w latach 2010 – 2021

(Źródło: SEWiK)

Wypadki drogowe w powiecie opolskim w latach 2010 – 2021

(Źródło: SEWiK)

Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów)

12 km

Będących pod zarządem gminy

9 km

Będących pod zarządem starostwa

0 km

Będących pod zarządem urzędu marszałkowskiego

4 km

Długość ścieżek rowerowych według zarządu w powiecie opolskim w latach 2013 – 2021

(Źródło: GUS)

Liczba nieruchomości oddanych do użytkowania w 2020 roku

1

Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców
(oddanych do użytkowania w 2020 roku)

5,21

Wieś Wólka Kolczyńska

5,21

woj. lubelskie

4,03

Kraj

5,77

Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców
(oddanych do użytkowania w 2020 roku)

5,21

Wieś Wólka Kolczyńska

5,21

woj. lubelskie

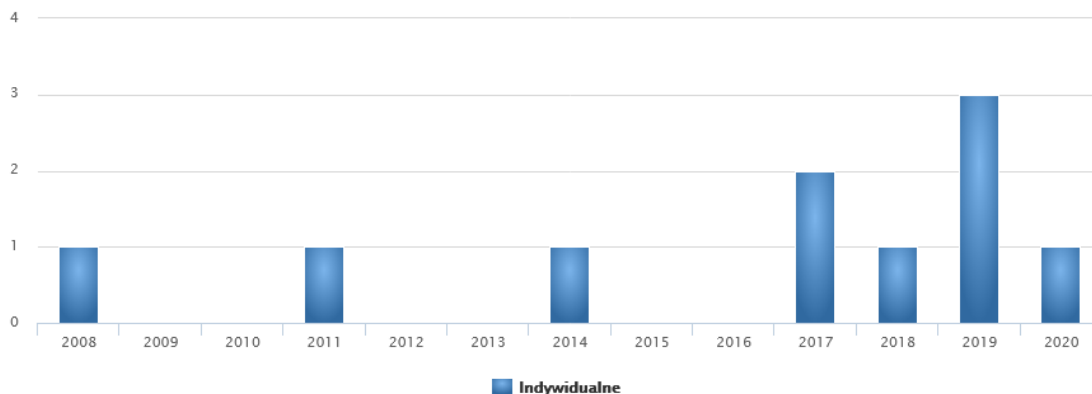
4,03

Kraj

5,77

Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2008–2020

(Źródło: GUS)

Łączna liczba izb w mieszkaniach oddanych do użytkowania w 2020

4

Przeciętna liczba izb w lokalu

(oddanego do użytkowania w 2020 roku)

4,00

Tutaj

4,00

woj. lubelskie

4,18

Polska

3,77

Liczba izb na 1000 ludności

(oddanych do użytkowania w 2020 roku)

20,83

Tutaj

20,83

woj. lubelskie

16,85

Cały kraj

21,77

Łączna powierzchnia użytkowa w lokalach oddanych do użytkowania w 2020

144 m²

Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości

(oddanej do użytkowania w 2020 roku)

144,0 m²

Wieś

144,0 m²

Lubelskie

96,3 m²

Cały kraj

88,7 m²

Powierzchnia budynku mieszkalnego na osobę

(oddanego do użytkowania w 2020 roku)

0,75 m²

Tutaj

0,75 m²

woj. lubelskie

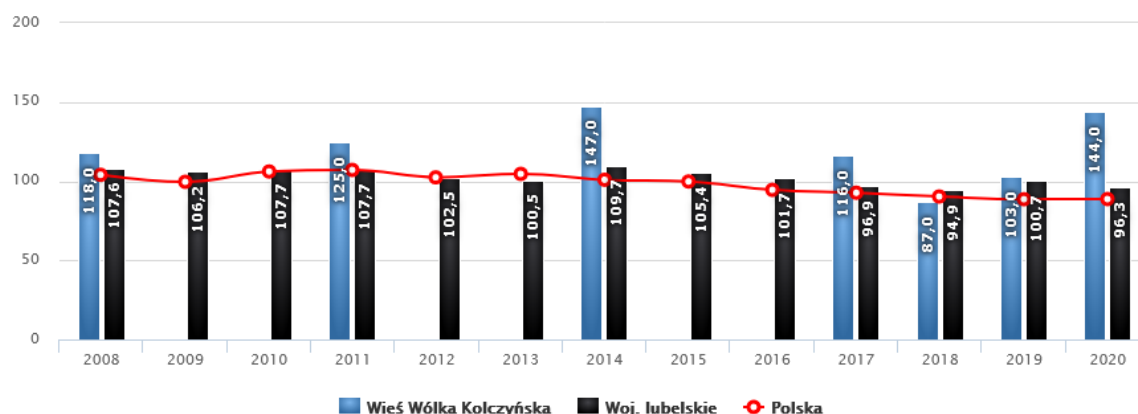
0,39 m²

Cały kraj

0,51 m²

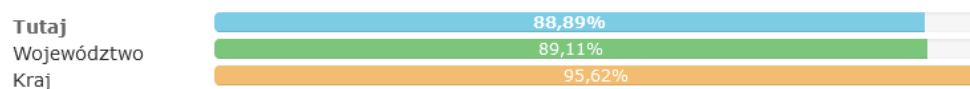
Powierzchnia (m²) nieruchomości oddanych do użytku w latach 2008–2020

(Źródło: GUS)

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - wodociąg

88,89%

Wodociąg z sieci

54

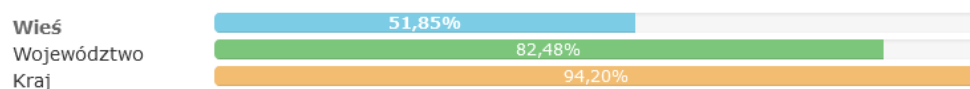
Wodociąg lokalny

18

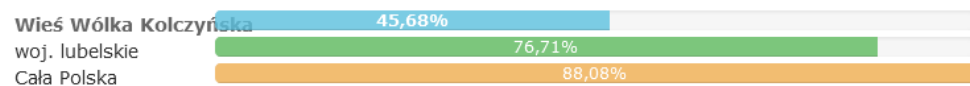
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - kanalizacja

51,85%

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - ustęp splukiwany

45,68%

Odprowadzenie do sieci

0

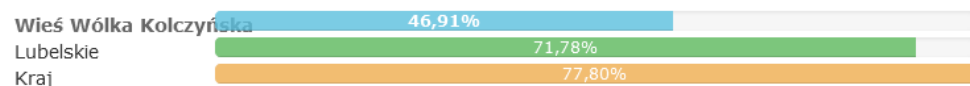
Odprowadzenie do urządzenia lokalnego

37

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - centralne ogrzewanie

46,91%

Zbiornice

0

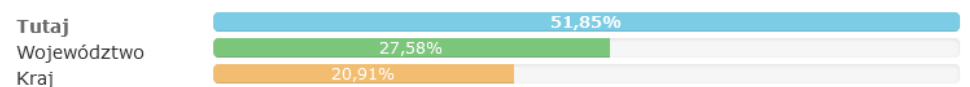
Indywidualne

38

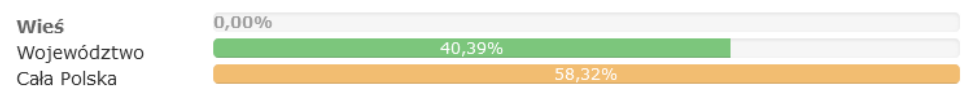
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - piece

51,85%

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne - gaz sieciowy

0,00%

POWIAT OPOLSKI - NIERUCHOMOŚCI

(MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA, LICZBA IZB)

NIERUCHOMOŚCI W PIGUŁCE

(Źródło: GUS, 31.XII.2021)

W **2021** roku w powiecie opolskim oddano do użytku **119** mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku **2,05** nowych lokali. Jest to wartość **znacznie mniejsza od** wartości dla województwa lubelskiego oraz **znacznie mniejsza od** średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w powiecie opolskim to **21 062** nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem **359** mieszkań. Jest to wartość **nieznacznie mniejsza od** wartości dla województwa lubelskiego oraz **mniejsza od** średniej dla całej Polski.

100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne.

Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w powiecie opolskim to **5,37** i jest **znacznie większa od** przeciętnej liczby izb dla województwa lubelskiego oraz **znacznie większa od** przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2021 roku w powiecie opolskim to **147,40 m²** i jest **znacznie większa od** przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubelskiego oraz **znacznie większa od** przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne **88,63%** mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, **78,46%** nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, **75,37%** mieszkań posiada łazienkę, **68,78%** korzysta z centralnego ogrzewania, a **44,96%** z gazu sieciowego.

W **2020** zarejestrowano w powiecie opolskim **50** transakcji rynkowych lokali mieszkalnych w Rejestrze Cen i Wartości Nieruchomości (RCiWN). Mediana cen transakcyjnych wynosiła **2 834 zł/m²**, natomiast średnia cena transakcyjna lokali mieszkalnych to **2 812 zł/m²**.

1.1.6. Aktywność mieszkańców

We wsi Wólka Kolczyńska w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 13 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 9 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 1 nowy podmiot, a 2 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2023 najczęściej (3) podmiotów zarejestrowano w roku 2013, a najmniej (0) w roku 2016. W tym samym okresie najczęściej (2) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2023 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2017 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną we wsi Wólka Kolczyńska najczęściej (1) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. 38,5% (5) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało przemysł i budownictwo, natomiast 61,5% (8) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą we wsi Wólka Kolczyńska najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (55.6%) oraz Transport i gospodarka magazynowa (22.2%).

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON

13

Przemysł i budownictwo

5

Pozostała działalność

8

Podmioty nowo zarejestrowane we wsi Wólka Kolczyńska w 2023 roku

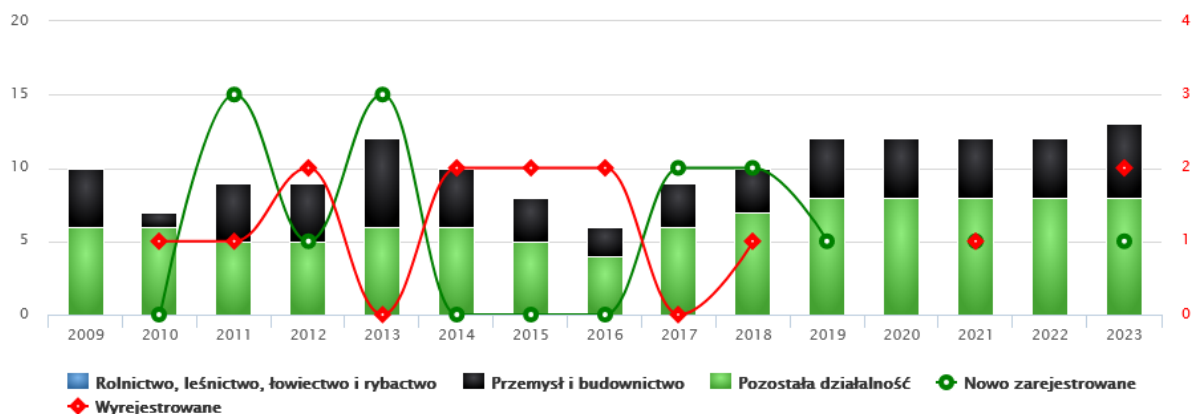
1

Podmioty wyrejestrowane we wsi Wólka Kolczyńska w 2023 roku

2

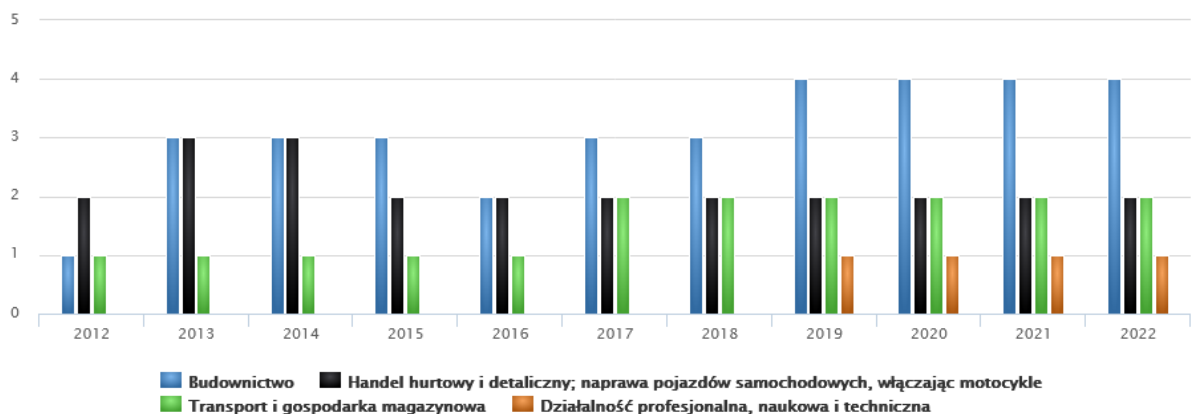
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009 – 2023

(Źródło: GUS)

Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012 – 2022

(Źródło: GUS)

BEZROBOCIE REJESTROWANE W GMINIE JÓZEFÓW NAD WISŁĄ

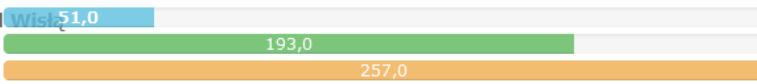
(Źródło: GUS, 31.XII.2021)

Pracujący na 1000 ludności (rok 2021)

51

i Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Gmina Józefów nad Wisłą
Lubelskie
Kraj

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego

8,3%

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego

8,3%

i Bezrobocie rejestrowane bywa definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Tak zdefiniowaną stopę bezrobocia rejestrowanego prezentujemy na tej stronie. **Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.**

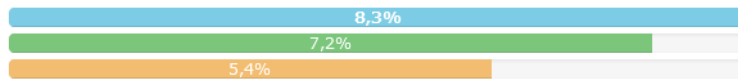
Kobiety

9,2%

Mężczyźni

7,5%

Tutaj
Lubelskie
Kraj

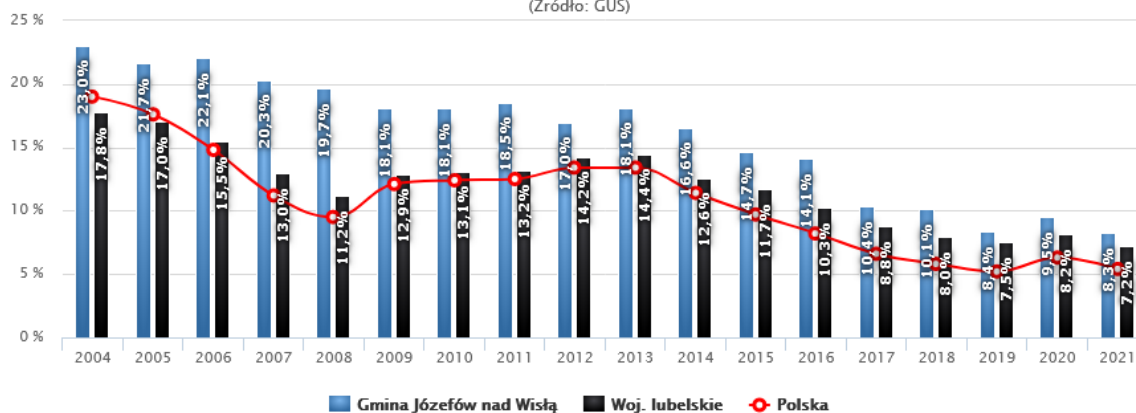
Ogółem

Kobiety

Mężczyźni

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Józefów nad Wisłą w latach 2004 – 2021

(Źródło: GUS)

POWIAT OPOLSKI - RYNEK PRACY

(LICZBA LUDNOŚCI, PŁEĆ MIESZKANCÓW, DANE HISTORYCZNE, WIEK, ILOŚĆ NARODZIN, MAŁŻEŃSTWA I ROZWODY)

RYNEK PRACY W PIGUŁCE

(Źródło: GUS, 31.XII.2021)

W powiecie opolskim na 1000 mieszkańców pracuje **124osób** ⁱ. Jest to **znacznie mniej** od wartości dla województwa lubelskiego oraz **znacznie mniej** od wartości dla Polski. **54,0%** wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a **46,0%** mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w powiecie opolskim wynosiło w 2021 roku **7,5%** (**8,1%** wśród kobiet i **7,0%** wśród mężczyzn). Jest to **nieznacznie więcej** od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubelskiego oraz **znacznie więcej** od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie opolskim wynosiło **4 547,18 PLN**, co odpowiada **75.80%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu opolskiego **4 894** osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a **3 260** pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi **-1 634**.

67,3% aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu opolskiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), **10,7%** w przemyśle i budownictwie, a **6,4%** w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz **0,9%** pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW (W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ) W POWIECIE OPOLSKIM

(Źródło: GUS, 31.XII.2011)

Ogółem

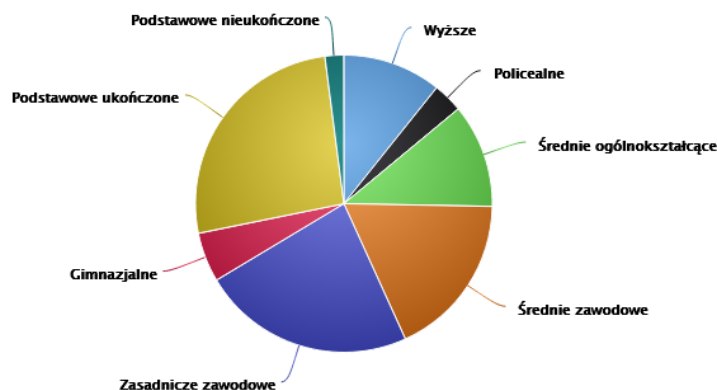
W wieku ▾

Kobiety

Mężczyźni

Poziom wykształcenia – powiat opolski

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

1.2. Potencjał organizacyjny wsi

2.2.1. Zasoby ludzkie

Jednym z najważniejszych zasobów w organizacji są zasoby ludzkie, inaczej po prostu członkowie. **To oni pozwalają sprawnie funkcjonować i dążyć do zwiększania wartości Organizacji.** Każda osoba, należąca do naszej społeczności ma określone cechy i kompetencje przydatne pod wieloma względami dla organizacji. Określone cechy jako zasoby ludzkie obejmują:

- cechy fizyczne,
- cechy psychiczne,
- charakter,
- kondycję zdrowotną,
- witalność.

Do kompetencji zalicza się z kolei umiejętności, kwalifikacje zawodowe, wiedzę, doświadczenie i wykształcenie.

Zasoby ludzkie są to zasoby odnawialne, które obejmują aktywność, umiejętności, wiedzę, wartości, postawy i motywacje ludzi. Oznacza to, że organizacje mają możliwość inwestowania w rozwój swoich pracowników, aby wzmocnić ich potencjał i umiejętności. Ta inwestycja w zasoby ludzkie przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności organizacji i poprawy ich wyników.

Zasoby ludzkie są niezwykle unikalne i niezastąpione dla organizacji. Każda osoba posiada unikalny zestaw umiejętności, wiedzy i doświadczenia, które przyczyniają się do różnorodności w organizacji. Ta różnorodność wpływa na kreowanie innowacyjnych rozwiązań, kreatywność i zdolność adaptacji do zmieniających się warunków rynkowych. Ponadto, zasoby ludzkie stanowią również źródło organizacyjnej wiedzy, która przekazywana jest wewnątrz organizacji poprzez procesy szkoleniowe, mentoring i współpracę pomiędzy członkami.

Zasoby ludzkie są nie tylko nośnikiem wiedzy i umiejętności, ale również posiadają społeczną rezerwę energii. Oznacza to, że członkowie wnoszą do organizacji swoje zaangażowanie, motywację i pozytywne postawy, które wpływają na atmosferę i efektywność pracy. Dobrze zarządzane zasoby ludzkie umożliwiają organizacji wykorzystanie pełnego potencjału pracowników, co przekłada się na zwiększenie efektywności, satysfakcji z pracy i redukcję fluktuacji kadry.

Żyjemy w czasach, gdy informacja ma szczególne znaczenie, podobnie jak zasoby informacyjne w organizacji. Poprzez nie należy rozumieć posiadaną przez firmę wiedzę o:

- rynku,
- konkurencji,
- technologiach,
- klientach.

Posiadanie kluczowych informacji to bardzo ważny zasób, który wykorzystany w odpowiedni sposób może odmienić losy organizacji w jednym momencie. Może stać się czynnikiem sukcesu albo doprowadzić do upadku organizacji.

2.2.2. Partnerstwa

Partnerstwo to w najprostszym rozumieniu dobrowolne, wspólne działanie różnych podmiotów (np. organizacji, instytucji, osób fizycznych itp.) na rzecz realizacji określonych celów w różnych obszarach życia społecznego, w ramach którego decydują się oni dzielić ryzyko, odpowiedzialność, zasoby, kompetencje oraz korzyści. Oprócz szeregu korzyści płynących z działania w partnerstwie szczególnie podkreślanym i oczekiwanym jest efekt synergii, który należy rozumieć w ten sposób, że rezultat wspólnego działania jest większy, niż suma rezultatów działań indywidualnych poszczególnych partnerów. Budowanie partnerstwa jest procesem wymagającym czasu i zaangażowania podmiotów je tworzących, różnych zabiegów, ustaleń, często kompromisów. Bywa też czasami źródłem nieporozumień.

Szczególnym zasobem przedsiębiorstwa będą powiązania komunikacyjne, które obejmują szeroko pojęte relacje z klientami i dostawcami organizacji oraz z konkurentami. Dbanie o umiejętności komunikacyjne członków będzie przejawem kształtowania zasobów organizacji, ponieważ pozwala na lepszą obsługę klienta i budowanie z nim odpowiednich relacji.

Organizacja współpracuje z kilkoma organizacjami, przede wszystkim z sołectwem, Ochotniczą Straż Pożarną w Wólce Kolczyńskiej, sąsiednimi Kołami Kół Gospodyń Wiejskich.

Dodatkowo organizacja bez problemu nawiązuje, bądź też ma w planach nawiązywanie nowych partnerstw. Przykładami takich interesariuszy w naszym najbliższym otoczeniu mogą być np.

- inne organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia, OSP)
- szkoły, przedszkola, placówki,
- domy kultury,
- jednostki samorządu terytorialnego,

- rady gmin, powiatu, województwa,
- firmy, przedsiębiorcy,
- ośrodki pomocy społecznej,
- powiatowe urzędy pracy,
- agencje rozwoju regionalnego/lokalnego,
- lokalne grupy działania (LGD),
- ośrodki doradztwa rolniczego,
- lokalne media,
- banki,
- lokalne kluby sportowe,
- kościoły, związki wyznaniowe.

Każdy z ww. podmiotów posiada jakieś zasoby, które mogą się okazać pomocne i przydatne w realizacji projektu, np.:

- szkoła: sale, stosowny sprzęt (np. komputery, rzutnik, ekran itp.), które może użyć na potrzeby realizacji szkoleń, warsztatów, wykładów, ale także aktywności fizycznej,
- dom kultury: instruktorzy, trenerzy, którzy mogą prowadzić warsztaty i szkolenia, ale także stosowny sprzęt, jak np. nagłośnienie, oświetlenie, stoły itp.,
- fundacje, stowarzyszenia: doświadczenie w realizacji projektów, umiejętność pisanie wniosków, potencjał instytucjonalny,
- przedsiębiorcy: środki transportu, zaopatrzenie w produkty spożywcze, mała poligrafia itp.,
- jednostki samorządu terytorialnego: pomoc merytoryczna w pisaniu projektów, prowadzenie księgowości, rozliczenia z urzędem skarbowym, udostępnienie pomieszczeń itp.

2.2.3. Podział zadań w opracowaniu i wdrażaniu koncepcji

W pierwszym kroku określiliśmy cele swojego projektu. Zaczęliśmy od zorganizowania wstępnego spotkania koncepcyjnego, podczas którego stworzyliśmy ogólny harmonogram projektu i jego produkty końcowe. Oprócz określenia celów projektu, omówiliśmy oczekiwane rezultaty i główne produkty końcowe, a następnie zaplanowaliśmy ramy czasowe. Po zidentyfikowaniu rezultatów przeanalizowaliśmy zagrożenia i ograniczenia projektu.

Zrealizowaliśmy plan stworzenia elementu wizualnego, który ułatwił zobrazowanie społeczności lokalnej nasze działanie. Poniżej przedstawiamy możliwości z których staraliśmy się korzystać:

- **Struktura podziału pracy:** struktura podziału pracy to lista wszystkich zadań w projekcie. Menedżerowie projektów wykorzystują struktury podziału pracy, aby pomóc zespołom w wizualizacji produktów końcowych projektu przy jednoczesnym utrzymaniu celów na pierwszym miejscu.
- **Mapa myśli:** mapa myśli to diagram, który umożliwia kierownikom projektów wizualizację relacji między zadaniami w projekcie oraz połączenie produktów końcowych z centralną koncepcją lub pomysłem, np. konkretnym celem zespołu.
- **Wykres PERT:** wykres PERT, zwany również diagramem PERT, to narzędzie używane do planowania, organizowania i mapowania zadań. Może być pomocny przy złożonych projektach i szacowaniu czasu potrzebnego na wykonanie poszczególnych zadań.

Ponieważ wszystkie te narzędzia wizualne różnią się nieco od siebie, nasz zespół postarał się wybrać to, które najlepiej odpowiadało oczekiwaniom i potrzebom naszej społeczności.

ROZDZIAŁ II PARTYCYPACYJNY CHARAKTER PROCESU TWORZENIA I WDRAŻANIA KOCPCJI

2.1. Udział społeczności lokalnej w opracowaniu koncepcji

Społeczność lokalna to pojęcie wielowymiarowe, funkcjonujące na styku kilku dyscyplin. Jest ona przedmiotem badań zarówno socjologicznych, jak i ekonomicznych, można wskazać kilka istotnych cech społeczności lokalnej: wspólne, a jednocześnie ograniczone terytorium, wspólne najważniejsze instytucje, podobne potrzeby członków i trwała, najczęściej wzbudzona kulturowo, więź między nimi. Odnosząc się do pierwszej z wymienionych cech – wspólnego terytorium – rolę społeczności lokalnej w procesie tworzenia koncepcji smart village, przede wszystkim jako jednego z głównych użytkowników tej ograniczonej przestrzeni, „konsumenta” zasobów. Prowadzona przez mieszkańców działalność gospodarcza na obszarach przyrodniczo cennych (np. rolnicza, usługowa), a także ich postawy i codzienne zachowania mają istotny wpływ na tworzenie zasobów przyrodniczych i kulturowych. Rozważając gospodarcze użytkowanie przez mieszkańców zasobów obszarów przyrodniczo cennych, należy zwrócić uwagę na zróżnicowanie celów i interesów różnych grup użytkowników, niekiedy konkurencyjnych wobec turystyki i ochrony przyrody, m.in. w sferze gospodarki rolnej (np. chemizacja rolnictwa, wypalanie łąk), gospodarki leśnej (np. intensywne wyręby, zagęszczenie sieci dróg leśnych), gospodarki wodnej (np. niewłaściwe melioracje) czy osadnictwa (np. zagęszczenie infrastruktury).

Uzyskanie akceptacji społecznej i zintegrowanie społeczności lokalnej wokół wspólnych celów związanych ze stworzeniem koncepcji staje się ważnym wyzwaniem lokalnej polityki. W tym celu należy jak najszerszej wykorzystywać różne metody i narzędzia partycypacji społecznej na wszystkich etapach tego procesu. Włączenie społeczności w diagnozowanie problemów rozwojowych, planowanie, podejmowanie decyzji, realizację działań oraz monitorowanie ich realizacji pozwoli na budowanie konsensusu oraz trwałych i efektywnych relacji partnerskich, co pozwoli wykorzystać lokalny kapitał ludzki i społeczny. Konsensus uznaje się za podstawę mobilizacji zasobów społecznych, ale jego wypracowanie wymaga co najmniej trzech warunków: zaufania, władzy i dostępu do wiedzy.

Główne formy i narzędzia partycypacji społecznej

Forma partycypacji	Cecha charakterystyczna	Narzędzia partycypacji
Przekazywanie informacji, wymiana wiedzy i doświadczeń	Informacje mogą być przekazywane jednostronnie (do lub od mieszkańców) bądź wzajemnie wymieniane.	strona internetowa (BiP), tablice ogłoszeń, ulotki i broszury, poradniki, bezpośrednie spotkania z mieszkańcami, informacje w mediach, nagrania sesji rady, raporty, sprawozdania z działalności, listy do obywateli, poczta elektroniczna, skargi i wnioski od mieszkańców, dyżury, szkolenia
Konsultowanie	Dwustronna relacja, w której obywatele wyrażają swoje opinie i nawiązują dialog z władzami lokalnymi.	sondaże opinii mieszkańców (ankiety, wywiady), spotkania konsultacyjne, infolinie, fora internetowe, badania opinii społecznej, wizyty w terenie, spotkania formalne i nieformalne, uwagi do projektów programów, strategii, zinstytucjonalizowane formy konsultacji (udział mieszkańców w pracach rady gminy lub jej komisjach, stałe zespoły konsultacyjne)
Udział w podejmowaniu decyzji (współdecydowanie)	Partnerski układ, w ramach którego obywatele biorą udział w procesie decyzyjnym i mogą proponować swoje rozwiązania.	budżet partycypacyjny (delegowanie na obywateli podejmowania decyzji poprzez wybór zadań do realizacji), inicjatywy lokalne, planowanie partycypacyjne, prognozowanie przyszłości z udziałem obywateli (foresight obywatelski), negocjacje
Udział w realizacji działań publicznych	Przekazywanie zadań publicznych do realizacji.	projekty partnerskie, dofinansowanie realizacji zadań (np. fundusz sołecki), wsparcie finansowe i rzeczowe zadań realizowanych przez mieszkańców, włączanie grup nieformalnych do realizacji określonych działań
Udział w kontroli realizacji działań	Pozwala na społeczny monitoring realizacji zadań samorządów.	zbieranie opinii mieszkańców w ramach ewaluacji realizacji programów lub strategii, powoływanie komitetów monitorujących czy sterujących w ramach realizowanych programów lub strategii, lokalne grupy działania

Nasza przygoda ze Smart Village zaczęła się od szkolenia w LGD owocowy Szlak. To spotkanie zainspirowało nas do działania. Wraz z sołtysem, Radą Sołecką i OSP zwołaliśmy zebranie wiejskie, na którym opracowaliśmy strategię. Pomysłów było dużo. Najpilniejsze to budowa placu zabaw dla dzieci wraz z siłownią zewnętrzną. Miejsce do spotkań na świeżym powietrzu czyli altana z grillem. Ogrodzenie całego terenu wokół remizy OSP. Budowa wiaty na składowanie opału potrzebnego do kominka celem utrzymania ciepła w budynku remizy OSP. Dodatkowo podpisaliśmy umowę o współpracy z tutejszą gminą – Józefów nad Wisłą.

2.2. Plan włączenia społeczności we wdrażanie koncepcji

Spotkania i wymiana doświadczeń między wioskami, zarówno online, jak i twarzą w twarz, przynosi społecznościom wiejskim najwięcej korzyści. Istnieje wiele sposobów na nawiązanie kontaktu z innymi. Planujemy nawiązać bezpośrednie kontakty z mieszkańcami poprzez poranne sesje kawiarniane, podczas których prezentować można swoje innowacyjne podejście, bądź też zadawać pytania i omawiać konkretne inicjatywy.

Zaangażowanie członków społeczności w planowanie i wdrażanie strategii jest ważne nie tylko dlatego, że „podejście partycypacyjne” jest kluczowym elementem podejścia Inteligentnych wiosek, ale przede wszystkim dlatego, że bez zaangażowania w strategię i „uznania jej za własną” przez mieszkańców – prawie na pewno nie uda się jej później zrealizować. Zaangażowanie interesariuszy jest często trudnym procesem, dlatego planujemy działać tak, aby zlecać zadania – konkretne i namacalne (tzn. można zobaczyć punkt początkowy, końcowy i rezultaty), a (drobne) nagrody czy wyrazy uznania, będą przyznawane tym, którzy inwestują w pracę na rzecz społeczności.

Patrzymy także na doświadczenie liderów opracowań naukowych – sugerują oni, że w celu zmotywowania członków społeczności lokalnej ważne jest, aby pomysły pochodzące od członków społeczności były wysłuchiwanie, podejmowane i wspierane. Naprawdę udane społeczności to te, które mają wizję, przywództwo i poświęcenie co najmniej kilku zaangażowanych osób w wiosce. Na początku procesu musi być przynajmniej jedna lub dwie osoby o odpowiednim zainteresowaniu, umiejętnościach, zaangażowaniu i możliwościach. Bez przywództwa, poczucia odpowiedzialności i wizji nie jest możliwe rozpoczęcie podróży w kierunku Inteligentnych wiosek.

Podążamy za hasłem, że społeczności wiejskie muszą często „brać swoją przyszłość we własne ręce”.

ROZDZIAŁ III ANALIZA OBSZARU WDRAŻANIA KONCEPCJI

3.1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• dobrze wyposażony budynek świetlicy • umiejętność integracji mieszkańców • udział w różnych konkursach osiągając przy tym wysokie wyniki • członkostwo w LGD „Owocowy Szlak” • promowanie produktów lokalnych • miejscowość Wólka Kolczyńska leży na terenie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego, jak też Natura 2000 • przez naszą wieś przechodzą szlaki rowerowe • czyste i zadbane środowisko • brak zakładów przemysłowych • rozwinięta sieć wodociągowa, telefoniczna i internetowa • potencjał ludzi w branży rolniczej • bliskość lasu (dostęp do grzybów i owoców leśnych) • pracowitość mieszkańców	• brak placu zabaw dla dzieci • brak siłowni zewnętrznej • zaniedbany staw na naszym terenie • brak funduszy • daleka odległość do sklepów • słabo skomunikowana wieś • ucieczka młodych osób z naszej miejscowości • brak dobrej opieki medycznej • brak gazociągu • brak rozwoju osobistego i szkoleń zawodowych skierowanych do osób dorosłych • mało środków komunikacji miejskiej

Szanse	Zagrożenia
• dobre warunki do stworzenia agroturystyki • odzyskanie młodzieży poprzez modernizację miejscowości • możliwość pozyskania funduszy z zewnątrz • promowanie wsi przez organizację kiermaszy • integracja mieszkańców • rozwój współpracy z władzami • zainteresowanie turystów miejscowością (położona jest przy drodze wojewódzkiej) • stworzenie produktu lokalnego • rozwój rolnictwa ekologicznego (przyciąganie inwestorów)	• zanik życia wiejskiego • brak chodnika w części miejscowości • podtopienia • brak oświetlenia w części miejscowości • duży ruch samochodów przy drodze wojewódzkiej • zły stan bocznych dróg • zanik tradycji i dbania o zabytki przeszłości • niska świadomość władz wobec ukierunkowania się społeczności na usługi turystyczne • zubożenie społeczeństwa • wysokie bezrobocie • zmiana mody na wyjazdy wakacyjne • słaba promocja walorów lokalnych • niestabilna sytuacja polityczna • mała przejrzystość w podziale i kwalifikacji środków pomocowych

3.2. Główne wyzwania

Wdrażanie koncepcji smart villages ma istotne znaczenie dla poprawy jakości życia na wsi. Chociaż samo pojęcie jakości życia, ze względu na swój interdyscyplinarny charakter, jest trudne do zdefiniowania. Mimo istnienia wielu definicji nie udało się dotąd opracować jednej powszechnie stosowanej, jednak w badaniach znacznie częściej rozróżnia się dwie kategorie – subiektywną jakość życia i obiektywny poziom życia. Kwerenda literatury pozwala zauważyć, że poziom życia jest definiowany poprzez odzwierciedlenie rzeczywistości i aktualnej sytuacji jednostek, zaś jakość życia jest koncepcją wskazującą na zadowolenie z rzeczywistości.

Subiektywne podejście do jakości życia pozwala definiować ją jako zespół odczuć jednostki zależnych od zmiennych ekonomicznych (dochody, stan posiadania dóbr, ceny, formy i jakość podaży), zmiennych interwencyjnych (nawyki, postawy, przewidywania, wzorce społeczne, opinie), cech demograficznych, wykształcenia oraz czasu. I chociaż każdy z tych aspektów ma zarówno subiektywny, jak i obiektywny wymiar, to ich ocena należy przede wszystkim do systemu wartości i odczuć wynikającego ze stopnia zaspokojenia potrzeb i aspiracji.

Należy podkreślić, że realizacja koncepcji smart villages nie wymaga równoczesnych działań we wszystkich wskazanych obszarach. Jednocześnie warto postawić pytanie, czy każda poprawa jakości życia jest jednoznaczna z tworzeniem warunków stawianych obszarom inteligentnym. Można przyjąć, że celem rozwiązań smart jest tworzenie optymalnych warunków życia mieszkańców wsi, zapewniając im dostęp do usług publicznych z zakresu zdrowia, bezpieczeństwa, życia kulturalnego, sportu i rekreacji. Poprawa jakości świadczonych usług jest szczególnie ważna w sytuacji ich niższej dostępności na wsi w porównaniu z miastem.

Wydaje się, że bycie smart wsią wymaga, by z dobrodziejstw rozwoju korzystała znaczna część społeczności lokalnej. Zatem w tym rozumieniu warunkiem bycia smart jest tworzenie takich powiązań i mikrostruktur, które poprzez wspólne działania będą dążyć do tworzenia nowych wartości w wymiarze lokalnym. Te nowe wartości to również zwiększona aktywność lokalna, kulturowe i społeczne więzi oraz sieć powiązań i kontaktów. Również

komponent uczucia należałoby rozwinąć poprzez uzupełnienie go o kontakty ze społecznością lokalną, relacje lokalne, stosunki międzyludzkie czy też więzi sąsiedzkie, co de facto determinuje możliwości współpracy dla dobra ogółu, a więc komponent trzeci – istnienie. Na niego bowiem składa się możliwość doskonalenia, bezpieczeństwo w wymiarze osobistym, ale też aktywność na różnych polach i jakość spędzania czasu wolnego, który na wsi jest z reguły ograniczony.

Można przyjąć, że poprawa jakości życia na wsi ma znaczenie w każdym z obszarów, w którym mieszkańcy go oczekują. Realizacja kompleksowa jest jednak w wielu przypadkach niemożliwa. Wydaje się więc, że wprowadzanie zmian w mikroskali, często na poziomie niewielkich inwestycji niewymagających wielu środków lub wręcz wymagających wyłącznie pracy własnej (dla ciągle niedoinwestowanych wsi), może być okazją do realizacji rozwiązań smart i poprawy dobrobytu.

Inteligentne rozwiązania i innowacje, które poprawiają jakość życia, muszą służyć włączeniu społecznemu i tworzeniu społeczeństwa opartego na wiedzy i jednocześnie aktywizować zasoby, którymi wieś dysponuje. Ważne jest, że koncepcja ta uwarunkowana jest unikalną dla danego terenu wiązką czynników ekonomicznych, społecznych i przestrzennych, które warunkują różnorodność ścieżek tego procesu. Nie ma zatem jednego modelu kreatywnego rozwoju regionalnego, a jego charakter wynika z uwarunkowań lokalnych.

Można przyjąć, że celem rozwiązań smart jest taki rozwój społeczności lokalnych, który czyni je bardziej zrównoważonymi i odpornymi. Poprawa jakości życia na wsi, dzięki inteligentnemu rozwojowi, powinna zachęcać młode osoby do pozostania na tych obszarach, a tym samym ograniczać problem „drenażu mózgów”. Powinna przyczyniać się również do wzrostu migracji ludności miejskiej na wieś.

3.3. Główne szanse rozwojowe

Podsumowując można sformułować kilku wniosków i uogólnień:

1. W inteligentnych wioskach tradycyjne i nowe sieci i usługi są wzmacniane za pomocą technologii cyfrowych, telekomunikacyjnych, innowacji społecznych, a także lepszego wykorzystania wiedzy, z korzyścią dla przedsiębiorstw i mieszkańców terenów wiejskich.
2. Motywowanie mieszkańców obszarów wiejskich do poznawania nowych technologii, innowacyjnych urządzeń i metod postępowania może mieć decydujący wpływ na rozwój idei inteligentnych wsi.
3. Koncepcja inteligentnych wsi otwiera nowe możliwości, umożliwia poprawę mobilności, rozwój przedsiębiorczości, zapewnienie wysokiej jakości edukacji, świadczenie usług zdrowotnych, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz pozwala na czerpanie korzyści wynikających z biogospodarki lub gospodarki o obiegu zamkniętym. Nowe technologie mogą również tworzyć nowe rozwiązania dla wiejskich łańcuchów obrotu żywnością, w tym głównie żywnością produkowaną na lokalnych rynkach.
4. Koncepcja podejścia do smart villages nie polega na wdrożeniu rozwiązania uniwersalnego, ale jest oparta na potrzebach i potencjale danego obszaru wiejskiego.
5. Promowanie inteligentnych wsi i oferowanie im wsparcia powinno być istotnym elementem programowania funduszy unijnych. Pierwsze projekty wsparcia finansowego dla oddolnych inicjatyw w postaci grantów zostały już zaproponowane w interwencji LEADER w projekcie krajowego Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.
6. Wskazanymi są działania edukacyjne prowadzone dla lokalnych społeczności i decydentów w celu przybliżenia im korzyści płynących z tej idei. Należy zatem upowszechniać wiedzę i argumenty przekonujące do inwestowania w nowe

technologie na obszarach wiejskich. Bardzo ważne jest prowadzenie dalszych badań w obszarze smart villages, które umożliwią odpowiedź na szereg pojawiających się pytań, wśród których wymienić można chociażby: czy inteligentny to znaczy w pełni cyfrowy lub w jaki sposób powinien przebiegać rozwój gmin, które mogłyby tworzyć spójny system gwarantujący rozwój smart villages? Badania ułatwią ponadto pokonanie barier wdrażania idei smart villages, wśród których już teraz wymienić można: nadal jeszcze małą otwartość społeczności wiejskiej na zmiany, niską zdolność innowacyjną i często niski poziom kapitału społecznego, brak współpracy sieciowej organizacji naukowo-badawczych i instytucji, ograniczenia w budowaniu kreatywnej gospodarki czy zbyt małą liczbę podmiotów wprowadzających innowacje na obszarach wiejskich i trudności w pozyskiwaniu środków na rozwój innowacji.

Podjęcie Smart Village służy:

- inteligentnemu rozwinięciu takich podejść jak m.in. partnerstwa na rzecz innowacji, „odnowa wsi” czy LEADER;
- nawiązywaniu i rozwojowi współpracy lokalnej i ponadlokalnej;
- rozwojowi wszystkich regionów;
- pełniejszemu wykorzystaniu dziedzictwa wsi;
- wzmocnieniu zaangażowania społeczności lokalnej w działania oddolne;
- wzmacnianiu wspólnoty i więzi społecznych;
- wzrostowi upowszechnienia mobilnych rozwiązań na obszarach wiejskich;
- rozwojowi dostępu do szerokopasmowego Internetu, usuwając bariery infrastrukturalne;
- upowszechnieniu dostępu i podniesieniu jakości e-usług;
- rozwiązywaniu problemów z kompetencjami cyfrowymi mieszkańców wsi;
- budowaniu świadomości konsumenckiej w zakresie pochodzenia i jakości żywności oraz lokalnego patriotyzmu konsumenckiego;
- budowaniu świadomości rolnika co do konieczności dbania o sposób produkcji i właściwe relacje z otoczeniem;
- zbliżeniu konsumentów i producentów poprzez skuteczne Krótkich Łańcuchów Dostaw Żywności, to będzie wspierało tworzenie potrzebnych narzędzi informatycznych i logistycznych.
- rozwijaniu animacji, procesu docierania do rolników i konsumentów, budowania zaufania wszystkich środowisk (połączenie solidnego doradztwa, brokeringu, z zaawansowaną technologią informatyczną i logistyczną);
- budowaniu modelu biznesowego

ROZDZIAŁ IV

LOGIKA INTERWENCJI

4.1. Cele i działania

Wdrażanie koncepcji smart village (inteligentnej wioski), ma na celu wykorzystanie wiedzy lub innowacji w poszukiwaniu rozwiązań m.in. poprawę jakości życia, ograniczenie depopulacji, podniesienia jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa, poszanowanie środowiska lokalnego, niewystarczającej liczby miejsc pracy czy wykluczenia cyfrowego. Nie ma jednego sprawdzonego przepisu na tworzenie inteligentnych wsi. Wszystko zależy od lokalnych dóbr i ludzi, umiejących korzystać z konkretnej wiedzy oraz doświadczeń. W podobny sposób funkcjonuje tysiące „wiosek” w całej Europie. Większość inicjatyw jest wspierana przez europejskie fundusze. Inteligentna wieś, to obszar i społeczność wiejska, która wykorzystuje swoje istniejące mocne strony i zasoby, a także nowe możliwości, aby osiągać wartość dodaną, i w ramach których nowe sieci ulepszane są dzięki cyfrowym technologiom komunikacyjnym, innowacjom i lepszemu wykorzystaniu wiedzy na rzecz mieszkańców. Kluczowe znaczenie w inteligentnej wsi mają ludzie – mieszkańcy wsi, którzy podejmują inicjatywę w celu znalezienia praktycznych rozwiązań, zarówno w kwestii poważnych wyzwań, którym muszą sprostać, jak i wykorzystywaniu atrakcyjnych możliwości prowadzących do transformacji obszarów wiejskich. Definiowanie inteligentnych wiosek skupia się wokół pewnych cech i postaw społeczności wiejskich:

- Stosowania technologii cyfrowych wtedy, kiedy ich użycie przybliży do realizacji założonych celów, a nie ze względu na modę. Są one jednymi z dostępnych narzędzi;
- Myślenia wykraczającego poza granice wsi. Niektóre inicjatywy mają miejsce na poziomie lokalnym, lecz wiele dotyczy okolicznych terenów wiejskich, grup wsi, małych miejscowości i powiązań z miastami;
- Budowania nowych form współpracy i wspólnot interesów: rolników i innych podmiotów na obszarach wiejskich, samorządy, sektor prywatny i społeczeństwo, w ramach podejścia oddolnego i odgórnego;
- Myślenia samodzielnego. Nie istnieje standardowy model inteligentnej wsi ani standardowe rozwiązanie. Kluczowe znaczenie mają społeczności lokalne wykorzystujące miejscowe zasoby, korzystające z najlepszej dostępnej wiedzy i podejmujące inicjatywę w kształtowaniu otaczającej je rzeczywistości.

Pięć czynników napędzających powstawanie inteligentnych wsi:

- Reakcja na wyludnienie i zmiany demograficzne;
- Znalezienie lokalnych rozwiązań w sytuacji cięcia wydatków publicznych i centralizacji usług publicznych;
- Wykorzystanie powiązań z małymi miejscowościami i dużymi miastami;

- Maksymalne zwiększenie roli obszarów wiejskich w przejściu na niskoemisyjną gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- Wspieranie transformacji cyfrowej obszarów wiejskich.

Smart Villages odnosi się do obszarów wiejskich i społeczności, które chcą rozwijać nowe możliwości w oparciu o swoje mocne strony i posiadane zasoby. W Smart Villages tradycyjne oraz nowe sieci i usługi są wzmacniane za pomocą technologii cyfrowych, telekomunikacyjnych, innowacji przy lepszym wykorzystaniu wiedzy, a wszystko z korzyścią dla mieszkańców i przedsiębiorstw. Technologie cyfrowe i innowacje mogą polepszyć jakość życia oraz podnosić standard usług publicznych dla obywateli – i co ważne - przy lepszym wykorzystaniu zasobów oraz mniejszym wpływie na środowisko. Koncepcja Smart Villages nie proponuje rozwiązania uniwersalnego – oparta jest na potrzebach i potencjale danego terytorium i prowadzonej przez niego strategii, wspierana jest przez nowe lub istniejące strategie terytorialne.

1. Promowanie dobrobytu na obszarach wiejskich.
2. Wzmacnianie łańcuchów wartości na obszarach wiejskich.
3. Inwestowanie w rentowność i żywotność obszarów wiejskich.
4. Ochrona środowiska na obszarach wiejskich.
5. Zarządzanie zasobami naturalnymi.
6. Wspieranie działań w dziedzinie klimatu.
7. Zwiększanie wiedzy i innowacji.
8. Ulepszenie zarządzania na obszarach wiejskich.
9. Zwiększenie skuteczności realizacji polityki i jej uproszczenie.
10. Poprawa skuteczności i rozliczalności.

Komisja Europejska proponuje, by Inteligentne Wioski rozumieć jako: „*obszary wiejskie lub społeczności, które rozwijają się w oparciu o swoje silne strony i posiadany kapitał, poszukują nowych rozwiązań*”, a także „*wzmacniają tradycyjne i nowe sieci powiązań między interesariuszami oraz usługi za pomocą technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych oraz innowacji i lepszego wykorzystania wiedzy*”.

Inteligentna Wioska skupia się wokół pewnych cech i postaw społeczności wiejskich:

- stosowania technologii cyfrowych, lecz wówczas, kiedy ich użycie przybliży do realizacji założonych celów. Jednocześnie, technologie te nie są jedynymi stosowanymi narzędziami,
- myślenia wykraczające poza granice wsi. Pomimo tego, że inicjatywy mają miejsce na poziomie lokalnym, inteligentne społeczności dostrzegają, że wieś funkcjonuje w otoczeniu określonego krajobrazu, a także jest związana z innymi wsiami i miastami,
- budowania nowych form współpracy i wspólnot interesów. Skupiają one: rolników i innych aktorów wiejskich, samorządy, sektor prywatny i społeczeństwo,
- myślenia samodzielnego. Nie istnieje jeden, standardowy model Inteligentnej Wioski, ani zamknięty zestaw narzędzi, jakie one stosują. Dlatego takie wioski oceniają posiadane zasoby, stosują najlepszą dostępną wiedzę i przejmują inicjatywę w kształtowaniu otaczającej je rzeczywistości.

Kluczowym założeniem koncepcji smart villages (analogicznie do smart city) jest teza, że postęp technologiczny – jeśli jest skutecznie zintegrowany z innymi inicjatywami na rzecz rozwoju obszarów wiejskich – może stworzyć nowe możliwości zwiększenia dochodów, świadczenia usług i wzmocnienia społeczności, a to znacząco poprawi jakość życia na wsi. W budowaniu smart villages ważna jest technologia, podobnie jak inwestycje w infrastrukturę, rozwój biznesu, kapitał ludzki, potencjał i budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Istotne jest również zaangażowanie społeczności lokalnych. W odróżnieniu jednak od mieszkańców miast, społeczności zamieszkujące obszary wiejskie wykazują niższy poziom dostępu, a także otwartości wobec korzystania z nowych technologii informacyjnych. Dlatego też wskazuje się na potrzebę zwiększenia innowacyjnego rozwoju obszarów wiejskich przy znaczącym udziale innowacji społecznych, które powinny wdrażać pozytywne zmiany skutkujące rozwojem kapitału ludzkiego i społecznego oraz przyczyniać się do skuteczniejszego wdrażania innowacji technologicznych na obszarach wiejskich. Koncepcja smart villages nie proponuje rozwiązań uniwersalnych. Jest ona bowiem wrażliwa terytorialnie, oparta na specyficznym potencjale danego terytorium i swoistych jego potrzebach. Wśród celów strategii realizowanych w ramach inteligentnych wsi wyróżnić zatem można: poprawę dostępu do usług (w różnych dziedzinach, takich jak zdrowie, szkolenia lub transport), zwiększenie możliwości biznesowych i tworzenie miejsc pracy, rozwój krótkich łańcuchów dostaw żywności i praktyk rolniczych, rozwój energii odnawialnej, rozwój gospodarki cyrkulacyjnej, lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych, dostosowanie do zmiany klimatu, ochrona środowiska i różnorodności biologicznej, lepsza waloryzacja dziedzictwa kulturowego w celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej i inne. Istotną rolę w rozwoju smart villages pełnią technologie cyfrowe obejmujące technologie informacyjne i komunikacyjne lub innowacje związane z wykorzystaniem Internetu rzeczy. Technologie te pełnią rolę tzw. dźwigni, dzięki której inteligentne wsie mogą lepiej wykorzystywać swoje zasoby oraz podnosić atrakcyjność obszarów wiejskich i jakość życia mieszkańców wsi. Wykorzystanie technologii cyfrowych nie jest warunkiem koniecznym, aby realizować inicjatywy wpisujące się w inteligentne wsie, jednak tam, gdzie jest to możliwe, szybkie łącza szerokopasmowe ułatwią wdrażanie rozwiązań cyfrowych.

Koncepcja Smart Village wsi Wólka Koleczyńska jest zgodna z dokumentami strategicznymi gminy Józefów nad Wisłą, powiatu Opolskiego i Lokalnej Grupy Działania „Owocowy Szlak”.

Niezbędne działania do zrealizowania we wsi Wólka Koleczyńska:

- budowa placu zabaw dla dzieci wraz z siłownią zewnętrzną
- budowa altany z grillem
- Ogrodzenie całego terenu wokół remizy OSP
- Budowa wiaty na składowanie opału
- Zaniedbanie terenu wokół stawu na naszym terenie
- Pozyskanie przedsiębiorców celem utworzenia sklepów
- Utworzenie małego punktu medycznego
- Utworzenie nitki gazociągowej
- Organizacja szkoleń dla mieszkańców celem podnoszenia ich kwalifikacji
- Utworzenie wiejskiego transportu zbiorowego
- Doposażenie budynku świetlicy wiejskiej
- Organizacja różnych spotkań celem integracji mieszkańców

- Budowa szlaków rowerowych
- Utwardzenie drogi gruntowej Wólka Kolczyńska – Nietrzeba
- Utwardzenie drogi gruntowej Wólka Kolczyńska – Kopanina Kaliszańska
- Budowa budek książkowych
- Stworzenie wiejskich kwiatostanów
- Tworzenia punktów agroturystyki
- organizacja kiermaszy wiejskich
- rozwój współpracy z władzami
- rozwój rolnictwa ekologicznego (przyciąganie inwestorów)
- stworzenie produktu lokalnego
- budowa chodnika przez całą miejscowość
- budowa oświetlenia w miejscowości
- poprawa stanu bocznych dróg
- zadbanie o utrzymanie tradycji wiejskich
- promocja walorów turystycznych

4.2. Budżet

Pytanie „za milion dolarów, a może raczej za milion euro”, które zadaje sobie większość społeczności wiejskich. Jednym z głównych wyzwań jest to, że w chwili obecnej ni ma gwarancji, że opracowanie strategii Inteligentnej wioski, będzie miało większe szanse na skorzystanie z różnych rodzajów finansowania. Jednak wydaje się bardzo prawdopodobne, że mechanizm LEADER przyczyni się do realizacji zaplanowanych inteligentnych działań. UE jest zaangażowana w tworzenie Inteligentnych wiosek i stale wyraża ten pogląd. Znajdujemy się w ekscytującej fazie eksperymentowania i pilotażu, i jest nadzieja, że ci, którzy są proaktywni w tworzeniu Inteligentnych wiosek, mogą być pierwszymi, którzy będą mogli „ustawić się w kolejce po zasłużone fundusze”. Równocześnie UE w dużym stopniu przekazała państwom członkowskim „władzę” nad tworzeniem programów i wydatkowaniem funduszy – co daje większą elastyczność i nie ma jasnych zobowiązań ze strony Unii Europejskiej wobec państw członkowskich w zakresie tworzenia ram polityki wspierania Inteligentnych wiosek. Komisja Europejska, we współpracy z Parlamentem Europejskim, finansuje jednak kilka projektów pomocy technicznej w celu wsparcia wymiany doświadczeń i procesu planowania, przede wszystkim projekt pilotażowy dotyczący inteligentnych wiosek ekologiczno-społecznych (Pilot Project on Smart Eco-Social Villages).

W małym środowisku jakim jest Wólka Kolczyńska istnieje również możliwość pozyskania środków m.in. z banków, otrzymanie pomocy z Jednostki Samorządu

Terytorialnego, czy też od prywatnych przedsiębiorców. Dodatkowo jako KGW „Wólczanki” Wólka Kolczyńska aktywnie realizujemy granty we współpracy z Lokalną Grupą Działania „Owocowy Szlak” w Opolu Lubelskim.